

הפותרת בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום שני כ' אדר א' תשפ"ב | דף היומי בבלי: 0 | דף הכולל: מגילה ז.
דף היומי בהלכה: מאמצע סעיף א' "ולא יתבייש" עד סעיף ג'.
מוסר: חפץ חיים - 'וכאשר נחפשה' עד הקדמה 'ונראה פשוט'.
קנין חכמה הלימוד השבועי: שער עבודת האלוקים פרק ה' 'ויאמר לנפש' עד 'אמר השכל הענינים שהם טובים'

להצטרפות לקבלת הפותח בכל יום במייל: dirshu@dirshu.co.il

ומה קורה עכשיו באודסה? נציג 'דרשו' מדווח מהשטח | הרבי הצביע על ערימת השטרות ולחש לי: "תגרורף מהר את הכל לכיס שלך!" | "ואתה יודע מי היה הילד הזה?" - המשך מרן הגרש"ז לספר... | 2342

על דא ועל הא

"באזור הגבול נערכים למלחמה, אבל אנחנו באודסה ממשיכים ללמוד 'דף היומי בהלכה'"

הרב אהרן מוטוץ נציג 'דרשו' באודסה מספר ל'הפותח' על שגרת החיים בצל איומי המלחמה

אלו את המחזור השלישי. אנחנו לא רואים שום סיבה לשנות מיקום או להחליף את שגרת החיים הקיימת במשהו אחר. אתם לא חוששים ממלחמה, אנחנו שואלים, אבל הרב מוטוץ, כמו רוב רובם של אזרחי אוקראינה, לא מאמין שמלחמה אכן צפויה: "ברור שנשיא רוסיה הוא אדם בלתי צפוי ואף אחד לא יודע מה יקרה מחר", הוא אומר, "אבל אנחנו די מאמינים שמדובר בהצגה גדולה ושלא יקרה פה שום דבר מיוחד".

אודסה מרוחקת מעט מהגבול המזרחי של אוקראינה עם רוסיה, אבל אמו מתגוררת בעיירה קטנה, העונה לשם 'נובוגראד-סיברסקי', שמרוחקת כ-50 קילומטרים בלבד מהגבול: "אם רוסיה תפלוש, העיירה שבה מתגוררת אמי תהיה אחד היישובים האוקראינים הראשונים שיהפכו בן לילה ליישובים רוסיים", הוא אומר.

לדבריו, מנהלי הקהילה היהודית באודסה, המתגוררים בארץ בימים כתיקונם, מיהרו להגיע לעיר אודסה כדי להיות עם הקהילה בימים הקשים: "הקהילה פועלת כאן בשני מישורים",

אליעזר (לייזר) רוט

התקשורת העולמית ממקדת את ההתעניינות שלה באוקראינה כבר מספר שבועות. נשיא ארה"ב ג'ו ביידן יוצא אחת ליומיים-שלושה לתת תדרוך מיוחד בענייני אוקראינה, כל לווייני הריגול המרחפים בחלל מכוונים את המצלמות שלהם לגבולותיה של אוקראינה, שיירות של משאיות עמוסות בנגמ"שים וטנקים עוזות את דרכן לעבר הגבול, חיילים חופרים שוחות באדמה המושלגת לאורך הגבול פורסים רשתות הסוואה ומשמנים את רובהם.

הדריכות הגיעה לשיא האפשרי, ולאחר מכן העפילה וטיפסה עוד כמה שליבות בסולם המתיחות האזורית.

אבל הרב אהרן מוטוץ, נציג 'דרשו' בעיר המפורסמת אודסה, השוכנת לחופיו של הים השחור, וחשופה למתקפה רוסית שעלולה להגיע בכל רגע מהים, נשמע רגוע כתמיד.

"מבחינתנו הכל רגיל", הוא מספר, "שיעורי 'הדף היומי בהלכה' מתקיימים כסדרם, מסיימים את המחזור השני ומתחילים בימים

"אצלנו במזרח אוקראינה לא שונאים את העם הרוסי, אבל אף אדם שפוי בדעתו לא רוצה לחיות תחת שלטון רוסי. מה זה נותן לנו? מה נרוויח מזה? שום דבר!"

"יש כאן הרבה מאוד צעירים שעובדים במדינות אירופאיות, בפולין, גרמניה וכדו'. הם נמצאים שם, רואים את רמת החיים במערב, חוזרים לכאן ורואים שפה עוד חיים כמו באירופה לפני עשרות שנים. ברוסיה חיים כמו באירופה לפני מאה שנה, למה שמישהו ירצה לחזור אחורה במקום להתקדם?"

הרב מוטוז מוסיף ומסביר כי הנשיא היהודי ולודימיר זלנסקי, המתנגד בתוקף לכל השפעה רוסית, אהוד מאוד גם באודסה ובכל מזרח אוקראינה. "הציבור אוהב אותו ואת הגישה שלו, אנשים פה באוקראינה בהחלט לא מעוניינים לקבל כיבוש רוסי. שלא לדבר על אימי המלחמה עצמה שהם כמובן דבר שכל אדם היה מעדיף לחסוך מעצמו".

בסיום דבריו הוא מזכיר למי ששכח, ששיעורי 'הדף היומי בהלכה' יש בכל מקום בעולם, גם באודסה, ושבימים אלו מתחיל המחזור השלישי, זמן מתאים לכל החפץ בכך להצטרף וללמוד. "יש באמתחתי סיפורים רבים על אנשים שלימוד ההלכה חולל שינוי עצום בחיים שלהם", הוא מספר, "כולל אנשים שהיו רחוקים מיהדות רח"ל, והתקרבו על ידי לימוד ההלכה. ואם בכוחה של ההלכה לקרב רחוקים, על אחת כמה וכמה שיש לה כוח עצום לקרב את הקרובים!".

הוא מסביר, "מצד אחד משדרים 'עסקים כרגיל' ולא נכנסים ללחץ, אבל מצד שני יש גם מה שנקרא 'פלאן □', כלומר, תוכנית מגירה למקרה שהתחזיות האופטימיות יתבדו חלילה. במקרה שזה יקרה, קהילה מכינה רכבי חילוץ ותוכנית מסודרת, וכל חבר קהילה שירצה יפונה במהירות וביעילות אל מחוץ לאזור הסכנה. אודסה נמצאת במרחק של כ-100 קילומטרים בלבד מהגבול עם מולדובה, כלומר בתוך שעה או שעתיים של נסיעה אנחנו יכולים להיות מעבר לגבול, כך שזאת בהחלט אפשרות שנלקחת בחשבון למרות שאנחנו לא צופים שנצטרך להשתמש בה".

"אני יודע שבארץ וגם במקומות אחרים בעולם נוהגים לטעון שהאוקראינים דוברי השפה הרוסית הם פרו רוסיים ומעדיפים לחיות תחת שלטון רוסי", מוסיף הרב מוטוז. "אבל אל תקנו את ה'לוקשים' האלו. מדובר בטענות שאין להן שחר. אני עצמי דובר רוסי, כל תושבי אודסה הם דוברי רוסי, ואף אחד מהם לא רוצה לחיות תחת שלטון רוסי...".

"זה נכון שבמערב אוקראינה יש יותר שנאה לרוסיה", הוא מאשר, "שם יש יותר אוקראינים לאומניים ששונאים את רוסיה מתוך אידיאולוגיה על רקע היסטורי. בתקופת השלטון הקומוניסטי, במערב אוקראינה סבלו מרדיפה אכזרית של הבולשביקים. הרוסים ידעו שהם לאומנים יותר ושהם לא מקבלים בשמחה רבה את השליטה הרוסית על אדמתם, ובהתאם לכך גם הפעילו עליהם יותר לחץ ועוררו שנאה גדולה עוד יותר."

עכשיו בקו השיעורים של דרשו
077-2222-666
שלוחה 1/2

מתומצת ממוקד וברור

מהזור חדש

התהלה חדשה

שיעור חדש בעברית

סיום דף היומי בהלכה

**"ודאי שאנחנו צריכים להשיב מלחמה
שערה. אנחנו לא יכולים לשבת ככה! אבל
איך? איך? - הערב הזה אגיד לכם איך..."**

משאו של הגאון הגדול רבי ברוך מרדכי אזרחי שליט"א ראש ישיבת 'עטרת ישראל' וחבר מועצת "ת במעמד סיום 'הדף היומי בהלכה' כבוד ידידי ראש תנועת דרשו, הרב הגאון ר' דוד שליט"א, מרנן ורבנן ורבותי. חושבני, ואני מציין כאן כמה הדגשים חשובים מאד, בשולי הלילה הגדול הזה, המסיבה המפוארת הזאת. רבן של ישראל, רבנו מרן בעל החפץ חיים, רבי ישראל מאיר הכהן - אינני יודע ומכיר מזכה הרבים גדול ממנו. וזאת גדולתו. רבי ישראל מאיר הכהן לשעצמו היה אדם שהסתיר את עצמו, גם

משיאו של הגאון הגדול רבי ברוך מרדכי אזרחי שליט"א ראש ישיבת 'עטרת ישראל' וחבר מועצת "ת במעמד סיום 'הדף היומי בהלכה' מעיני עצמו. אבל הוא עשה בכל העולם כולו מה שלא עשו לפניו. ונדמה לי שמי שממשיך את זיכוי הרבים הגדול של רבי ישראל מאיר הכהן - זה ידידי ר' דוד. מה רצה רבי ישראל מאיר הכהן? הוא רצה שאתה והוא ואני, וכל אחד שהקב"ה שלח אותו כאן לעולם הזה, להסתובב כאן איתו, עם הבורא עולם. שלא יסתובבו עם הבורא עולם בלי התרי"ג מצוות. בתרי"ג ישנן מצוות מפורסמות יותר וישנן מפורסמות

ויש לי ראיות וסימוכין, שיודעים את זה, ור' דוד יודע את זה, ובעז"ה נחזק את הדברים האלה.

עוד נקודה אחת חשובה מה שאני רוצה לומר כאן. אנחנו חיים בצוק עתים. רוצים להצר את צעדינו, רוצים לא לתת לנו ללמוד. רוצים להתערב בתוך הפנים של הפנים שלנו. מתערבים אצל אמהות שלא תוכלנה לשלוח את ילדיהם לחיידר, ח"ו.

אני לא איש פוליטי ואנחנו כאן לא באסיפה פוליטית, אנחנו באסיפה של תורה. אבל צריך לדעת שהם נכנסים לתוך כל המבואות, פתאום הרפורמים מרימים ראש. פתאום נהיו אדוקים ברפורם. פתאום הם נלחמים בשבת.

ודאי אנחנו צריכים להשיב מלחמה שעה. אנחנו לא יכולים לשבת ככה. נשיב מלחמה וננצח, אבל איך? איך? הערב הזה אגיד לכם איך.

"כל השונה הלכות בכל יום מובטח לו שהוא בן עוה"ב. אל תקרי הליכות אלא הלכות. הליכות עולם לו, אל תקרי הליכות אלא הלכות".

ידעו הכל שאושית קיומנו היא ההלכה, עד קוצו של יו"ד. אין אנחנו מוותרים על שום משהו שבעולם. מאומה. עמידת ברזל נעמוד. נרבה ללמוד משנה ברורה.

נחזק את ידי מזכי הרבים העצומים האלה, ונברך אותם ובראשם את ר' דוד, הקב"ה יחזקהו ויאמצהו וירבה כוחו בכל מיני המצאות נפלאות כאלה שמחזיקות את כל כלל ישראל. כה לחי!

פחות, ויש מי שעוסק יותר ויש מי שעוסק פחות. וברבות העתים, הבלבול שרר, לא היה סדר במשנה הזאת של הלכה יום יום. בא רבנו ישראל מאיר הכהן, בעל הח"ח ובחר בכל ההלכות, גם על אלה ש'עוקפים' עליהן, ונתן אותן בפיו של כל אחד ואחד. הוא רק צריך לפתוח את פיו, והוא רואה כל מה שכתוב שם. הוא סידר את היום, הוא סידר את הלילה, הוא סידר את התמיד.

ומה יצא עם הדרישה הזאת? עם היוזמה הזאת של הח"ח? חיכו כל הזמן שמישהו יקח אותה, ויתרגם אותה בהתאם לרצונו של הח"ח.

בא ידידי ר' דוד ועשה את זה. ב"ה בלי עין הרע, ויתן לו הקב"ה שבביל זה כל הטוב שבעולם.

רבתי, צריך גם לדעת, לחדד נקודת מבט אחרת. רצוי מאד שיקבעו זמן מיוחד, או ענין מיוחד או הדגשים מיוחדים, כדי להתקרב ללומדות של הח"ח.

במשנה ברורה יש גם ביאור הלכה. מה זה ביאור הלכה? לומדות!

למה החפץ חיים מביא את הלומדות שמה, בביאור הלכה? מה הוא ביקש? מה הוא רצה?

חושבני שמה שהח"ח רצה זה לחבר יותר את האדם אל ההלכה. והחיבור אל ההלכה נעשה יותר חזק עם העיון. ולכן יש על יד המשנה ברורה ועל יד השער הציון - שיש שם בקיאות נוראה, אין ספר שלא מונח שם, ועל יד אלו יש את הביאור הלכה שכולו לומדות שבלומדות.

הצטרף עכשיו גם אתה | להצטרפות מוקד 'דרשו' 02-5609000

המוני בית ישראל בכל העולם היהודי התחילו בלימוד המשנה ברורה במסגרת הדף היומי בהלכה

דף היומי בהלכה

סיום דף היומי בהלכה

מאות השתתפו במעמד סיום 'הדף היומי בהלכה' של 'דרשו' ביוהנסבורג ובקייפטאון שבדרום אפריקה

המעמדים נערכו ביום רביעי שעבר בהשתתפות הרב הראשי לדרום אפריקה הרב זאב גולדשטיין, רבנים מזורי הוראה ומשתתפים רבים מהקהילות היהודיות • מנהל דרשו ביוהנסבורג ר' אריה טבק: "קשה לתאר במילים את המהפכה התורנית שדרשו מובילה כאן" • ביום חמישי סיום נערך גם בקייפטאון

שיבות, ואורחים רבים שבאו לכבוד התורה ולומדיה. מי שסיים את המחזור השני הם עשרות מבני הקהילה שסיימו בימים אלו את כל ששת חלקי המשנה ברורה, ועלו לבמה כדי לומר יחד את ה'הדרן'. בהתחלת לימוד המחזור השלישי כובד

מלאה הארץ דעה את ה': כאלף משתתפים לקחו חלק במעמדי הסיום של המחזור השני בדף היומי בהלכה, שנערך ביום רביעי בשבוע שעבר בבירה ביוהנסבורג ולמחרת בקייפטאון, בהשתתפות רבני המדינה, יהודים רבים, לומדים ומצטרפים חדשים, בני

הרב הראשי לדרום אפריקה, ר' זאב גולדשטיין שליט"א.

את המשא המרכזי נשא דרשו הג"ר דוד הופשטר שליט"א שהעביר מסר משודר למשתתפים ואמר שיש קידוש ה' עצום בעובדה שלמרות תקופת הקורונה ששיבשה לכאורה סדרי עולם, את סדר הלימוד היא לא הצליחה לשבש, והנה עומדים כאן על הבמה יהודים רבים שמסיימים את המחזור השני. "דווקא בתקופות כאלו של קושי. אם זה קשיים כלכליים, או המגיפה שהייתה קושי לכולנו, אנחנו צריכים להאחז בלימוד בקביעות. ואז נמדד הקשר האמיתי שלנו לתורה" אמר הרב הופשטר. כמו כן נשא דברי ברכה ודברי תורה, הר"ר דניאל גלאטשטיין, משפיע חשוב ומפורסם מארה"ב.

מנהל דרשו בדרום אפריקה ר' ארי טבק תיאר את ההתפתחות העצומה של דרשו במדינה. "לפני שבע שנים בתחילת המחזור השני, החלטנו לעשות כאן שמחת סיום למרות שעוד לא היה כאן מספיק לומדים, ועשינו זאת כשמחה על התחלת המחזור השני. כעת, שבע שנים אחרי, יש כאן עשרות מסיימים, וזה קידוש ה' עצום".

מי שריגש את הנוכחים באופן מיוחד הוא הרב דניאל סטקסטין מגיד שיעור בדף היומי בהלכה שמסר בשנים האחרונות אלפי שיעורים, בעיקר לבעלי תשובה, ובזכות השיעורים שלו, 15 משתתפים, שהם כלל לא בוגרי ישיבות סיימו כעת אורח חיים ומשנה ברורה.

במהלך הסיום נשמעו דברי חיזוק מיוחד מהרב ד"ר אהרון גלאט, שהוא גם רופא מומחה בנושאי קורונה שמייעץ לבית הלבן ובמקביל הוא מגיד שיעור של דרשו בדף היומי בהלכה, שמסר עד היום למעלה מ-2000 שיעורים, והפך לפופלארי מאוד בציבור בארה"ב בשל יכולת הניתוח והבהירות המיוחדים שלו. "ההלכה היא לא רק לימוד סתם, זה לימוד על החיים שלנו כיהודים. וזה נכון תמיד. ההלכה נכונה בכל מצב ויש לה פתרון בכל מצב, זה החובה שלנו, והתרופה שלנו כיהודים. להתמיד וללמוד גם כשקשה" אמר הרב ד"ר גלאט לנוכחים.

למחרת, ביום חמישי נערך מעמד סיום בעיר קייפטאון, שהרב הראשי לדרום אפריקה הרב זאב גולדשטיין הגיע אליו במיוחד יחד עם מנהל דרשו במדינה ר' ארי טבק. מי שהתלווה אליהם הוא הזמר יונתן רזאל שמקדיש מחצית מסדר יומו ללימוד תורה, ששימח את הקהילה היהודית במקום ושיתף אותם בסיפור חייו המרתק, ובזמן שהוא מקדיש, חרף עיסוקיו הרבים, ללימוד תורה בכל יום.

"האירועים של דרשו מעוררים כאן רגשות עזים מאוד, קשה לתאר במילים את המהפכה התורנית שדרשו מובילה כאן" אומר לסיום הרב טבק. "הסיום הפך לשיחת היום בקרב יהודי המדינה, והרים את הקהילה גבוה מאוד. סיומים מסוג כזה, לא רק מחזקים את הלימוד, אלא גם מחזקים באופן כללי את היהדות כאן והופכים למשהו שמלכד את כל הקהילה סביב התורה".

הסיפור היומי

ברגע שנכנסתי למונית עבר לידי אברך ושאל: אתה נוסע לירושלים? אפשר להצטרף אליך? הסכמתי. במשך עשר דקות ישב האברך ושתק, ואז פתח פיו ואמר: איני יכול להתאפק, אני חייב לספר לך...

עונה, הודעתי לבעלי החברה שאני פנוי ונתנו לי כתובת אחרת. התקשרתי לחברה להודיע שאני מחכה להסעה. אמרו לי בקול יבש וקר: הנהג שנשלח אליך אינו פנוי ומוניות אחרות אינן בנמצאות בכל האזור, כך שאין לנו איך לעזור לך... נפשי עגמה עלי, אך מיד לאחר מכן התאוששתי ואמרתי שכפי הנראה כך היה צריך להיות. התקשרתי לחברה אחרת. הללו אמרו לי שיש להם מונית בשבילי ושתוך שתי דקות היא תהיה אצלי.

חיכיתי למטה, ובאותו רגע שהמונית עצרה לידי והתיישבת בי בפנים, עבר לידי אברך ושאל: אתה נוסע לירושלים? הן, אמרתי. אפשר להצטרף אליך? הן.

במשך עשר דקות ישב האברך ושתק. לאחר מכן פתח את פיו ואמר: איני יכול להתאפק יותר. אני חייב לספר לך. והמשיך: אני מתייגע זה זמן רב מאוד למצוא דרך להגיע לירושלים ואיני מוצא. כבר יצאתי אל הכביש הראשי ולא מצאתי, עד שחזרתי הנה.

שח הגה"ח רבי שמעון שפיצר שליט"א: הגמרא (קידושין דף מ) שמי שבא דבר עבירה לידו וניצל הימנו - עושין לו נס. וכפי שכתב האוה"ח (פרשת אחרי) שאלמלא חטא האדם, כי אז לא היתה הימנעותו מן החטא נחשבת לו כעבודה, שהרי לא היה מכיר כלל בטעם החטא, ודווקא מפני שחטא ועכשיו הוא מתגבר, הקב"ה אוהב אותו כל-כך ועושה לו נס.

בדידי הוה עובדא בהאי שושן פורים, אשר כפי הידוע היה קשה מאוד להגיע לשמוח עם אחינו תושבי ירושלים. אפילו להזמין נהג מונית לא היה פשוט. אכן הדבר עלה בידי ונשלחה לי מונית שתבוא לקחת אותי לירושלים.

הלכתי להכין את עצמי לקראת הנסיעה, וכשחזרתי אל הטלפון כעבור דקות אחדות, ראיתי שנהג המונית ניסה להתקשר אלי. חזרתי אליו ושאלתי בפי אם הוא מגיע. אמר לי: לא, אינני מגיע, וזאת למה? כי ניסיתי להתקשר אליך, וכשראיתי שאינך

לפעמים אין האדם יודע למה בוטלה ההסעה שלו ולמה העניינים מתעכבים. ולמען האמת הכל נסבב מן השמים, כי הקב"ה אינו עוזב לרגע את בניו, וכשבא ניסיון לאחד מהם והתגבר על יצרו, הקב"ה עושה לו נס.

בדרך חזור, בא מראה של איסור לידי וסובבתי את ראשי הצדה. אז הרמתי את עיני לשמים ואמרת: רבוננו של עולם, בשכר שאני עוצר את עיני מראות ברע, עוזר לי למצוא דרך להגיע לירושלים. מיד זימן לי הקב"ה מונית נוחה לנסוע לירושלים...

הסיפור היומי

יום אחד נפרצה הדלת ואיש אס-אס חמוש הופיע בפתח. בהלה פרצה בקרב הילדים, אולם ר' יהודה נותר שליו ואמר להם: "אסור להסתכל בפני רשע! אל תסתכלו עליו, ובעז"ה לא יאונה לכם כל רע"

מזדהים: מי היה השליח להציל את חייהם של ילדי תשב"ר שלמדו תורה במחתרת?

הילדים צעקו בבהלה: "הוא רוצה להרגנו", ורבי יהודה עמד בתוקף על שלו ואמר להם בבטחון: "אני אומר לכם שלא יקרה לכם כלום, אבל אל תסתכלו על פניו של הרשע ימ"ש".

הרשע כבר הרים את רובהו, ואז התרחש הנס: החתול - שר' יהודה נתן לו כל הזמן חלב לשתיה - קפץ על הפנים של החייל והחל לתקוף אותו עם ציפרניו החדות... בין כך ובין כך, המלמד ר' יהודה ותלמידיו ברחו מן המקום, וכך הם ניצלו ממוות בטוח, על ידי החתול.

את הסיפור שמע הרב ר' מנשה וויינגארטן שליט"א בעצמו מהרב ר' זושא שניצלער ז"ל, שהיה אחד מתלמידי הקבוצה, וכששאלוהו מה היה הסוף עם החייל, ענה ר' זושא, אף אחד לא יודע, כי אף אחד לא הסתכל עליו, כי אסור להסתכל על רשע בפניו.

(כולנו יודעי שמך' כי תשא תשפ"ב. הובא ע"י הרב פנחס זרביב מכוון 'למעשה'. לתגובות ולחיומר נוסף p0583271323@gmail.com)

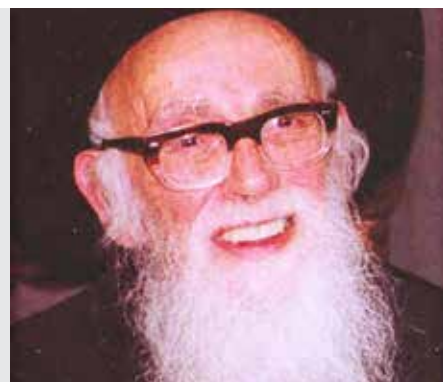
יהודי יקר התגורר בהונגריה, הרה"צ רבי יהודה הלוי וויינגארטן זצ"ל, שהיה מלמד תשב"ר וחינך תלמידים רבים לתורה ויראת שמים. הנהגה מעניינת היתה לו: ליד מקום מגוריו היה מסתובב חתול רחוב, והוא נהג להניח לפניו מדי יום קערה עם חלב.

בעת שהתחיל החורבן של יהדות הונגריה, כשהנאצים ימ"ש נכנסו עם פלוגות המוות שלהם, ושלחו אש ומוות בכל מקום שהגיעו אליו, אחת הגזירות שגזרו היה, שאסור לאף אחד להתאסף בשום סוג של אסיפה. ר' יהודה לא יכול היה להשלים עם כך ושידל את הורי תלמידיו לשלוח את בניהם לביתו ללמוד, בהבטיחו שכל רע לא יאונה להם. מתוך 40 תלמידים שהיו בכיתתו לפני המלחמה, באו אליו 14 תלמידים, שלמדו אצלו במרתף במסתור כל יום.

יום אחד נכנס לפתע אחד מרשעי האס. אס. שגילה את מקום מחבואם. בהלה פרצה במקום, אולם ר' יהודה אמר לתלמידים: "אסור להסתכל בפניו של אדם רשע! אל תסתכלו עליו!"

יומא דהילולא

"אתה יודע מי היה הילד הזה? קראו לו דן סגל! אם הייתי מתעקש על בחינה רגילה, איזה הפסד גדול היה לכלל ישראל!"

מעשה מיוחד שסיפר מרן הגרש"ז אויערבך זצ"ל | לרגל יומא דהילולא

זקני זצ"ל סיפר על בקשה מפתיעה שהגיעה לפתחו מאיש חינוך בשכונת רחביה, שפנה אליו להמליץ על תלמידו, עדין נפש באופן מיוחד, המבקש להתקבל לשיבת 'קול תורה'. "מה הבעיה?" השיב זקני, "שיבוא למבחן". אולם המחנך הסביר שהתלמיד כה עדין וביישן, עד שהוא משתק לגמרי בבחינות למרות בקיאותו בחומר הבחינה. "בעיקרון", השיב זקני, "הישיבה

סיפר הגאון רבי יצחק לורנץ שליט"א נכדו של מרן הגרש"ז אויערבך זצ"ל: זקני זצ"ל הרבה לצטט את דברי הגמרא (נדרים פא) "היזהרו בבני עניים שמהן תצא תורה", וכה היה מסביר: "אלו המגיעים עם ייחוס גבוה, לא תמיד רואים את תוצאות ההשקעה בהם. אנחנו כבר יודעים במי באמת כדאי להשקיע; בבני עניים, אלו שאינם מחזיקים מעצמם, להם יש הייחוס העצמי הגבוה ביותר".

"תאר לך, לולא הייתי מעריך את אצילותו ועדינותו ומתקש על בחינה רגילה, איזה הפסד גדול היה זה לכלל-ישראל".

לימים, כאשר בעל המעשה המשגיח הגר"ד סגל שליט"א בא ב'שבעה' לנחם את בני המשפחה, סיפר: "אתם יודעים איך רבנו בחן את התלמידים לישיבה בזמננו? הוא לא בחן, הוא פשוט דיבר איתנו בלימוד" ... זקני עשה זאת בחכמה וברגישות, בהסתרה נפלאה, עד שהנבחן לא חלם כי זהו מעשה חריג שאינו בשגרה.

(המבשר תורני ויק"פ תשע"ה)

לא מקבלת תלמיד ללא בחינה. אמור לבחור שיבוא לשיחה, ואדבר עמו בלימוד".

זקני בחכמתו החל להרצות בפני הנבחן כמה מחידושו על סוגיית המבחן. אט-אט הילד נפתח והחל להוסיף על הסוגיה הערות וחידושים משלו. "כך יכולתי לראות כמה מצוין וקיבלתי אותו לישיבה", סיפר לי זקני, ומיד הוסיף: "אתה יודע מי היה הילד הזה? קראו לו דן סגל..."

"דווקא התלמידים העדינים עדיים לגדולות ונצורות", הוסיף.

יומא דהילולא

להפתעתו נעמד רבנו מכיסאו וניגש אל הדלת, נעלה במפתח, ואחר שזוידא כי איש לא ייכנס פנימה, הצביע על ערימת ה'פדיונות' שהצטברה על השולחן ואמר לו בלחישה - "גרוף נא הכל אל אמתחתך"

ליומא דהילולא של האדמו"ר בעל 'ישועות משה' מוויז'ניץ זצ"ל

התמודדנו עם הוצאות מעיקות בלתי צפויות ושגרת החיים הופרה. איככה אוכל לתאר את אותה אהבת-אומן שחשתי, את החמימות המעודדת, כאשר לפני החג נכנסתי אל הקודש עם קוויטל כדרכי, ובמבטו הרחימאי שולף הרבי סכום של 800 ל"י ותוחבו לידי הרוטוט. 'ודאי תשמח זוגתך כאשר תקנה לה מלבוש חדש לחג', אמר לי ברוך, וזיו איקוניו מאירים לעברי. התחושה המכובדת שצירף לנתנתו כחשיבה משותפת לטובת בני הבית, חיפתה על תחושת אי הנעימות ונסכה בי עוז ותעצומות".

ואם ברגישות הדקיקה לנפש הזולת עסקינן, הנה ציטוט מתוך הספר 'הליכות הישועות משה' המביא מעשה מכלי ראשון בזה הלשון: "שמעתי מבעל המעשה, אברך שאינו נמנה על חסידי ויז'ניץ וחמיו היה תלמידו של הרבי משכבר הימים, וכה סיפר: 'חותני נחלה רח"ל בשיתוק בחלק מגופו, וכמובן שהיה מאוד שבור ומדוכדך מכך. כשנכנסנו אל הרבי זי"ע, וחותני התמרמר וביכה על מצבו, נענה הרבי ואמר לו: 'איהר וועט נאך אריין קומען גייענדיג אין בית המדרש' - עוד תיכנס לביהמ"ד ברגליך. חותני כמובן נתמלא שמחה לשמוע דיבורים מפורשים היוצאים מפה הרבי, אך אני בידועי את מצבו הקשה אמרתי לעצמי שאשאל את הרבי לפרשן של דברים, כאשר על פי דרכי הרפואה אין מוצא והמצב הולך ומחמיר ה".

"הצעתי את מחשבתי לפני הרבי, והוא השיב לי תשובה שבתוכה טמון הרבה. וכה אמר לי: 'יודע אני את מצבו של חותנך שיחיה, אך אמרתי לנפשי: וכי לא כדאי לשמחו ולעודדו, ואף רק לשעה קלה, בזמן שנתר לו לחיות? ... אלא מה, יאמרו בחוץ שהוויז'ניצער רבי אינו דובר אמת... מה לי אם יאמרו כן, אם יש בידי להחיות יהודי ולשמחו לשעה קלה זו'..."

(מתוך מאמרו של הרב מנחם מענדיל רוזנבוים, 'המבשר תורני' כי תשא תשע"ג)

"הנך חס על כספי?" תהה פעם הרבי הישועות משה' מוויז'ניץ זי"ע בפני בחור שמונה על ידו לקנות פירות ומזונות לבחורים חלושי מזג. "דע לך שכסף אינו נחשב אצלי מאומה" - התווה לו בתנועת ביטול.

סיפורי מעשי הצדקה הרשומים על שמו של הרבי זצ"ל הנם בקנה מידה בלתי מוכר לחלוטין. בימים בהם טרם הוקמו קרנות הצדקה המבורכות, היה הוא נחלץ חושים בעוז לעמוד לישע נשברי לב ונכאי רוח באופן מבהיל על הרעיון.

איש קשה יום בא אל הקודש והשיח את מר לבו. חובותיו גואים, הנושים אינם נותנים מנוח ובבית אין לחם לפי הטף. להפתעתו נעמד רבנו מכיסאו וניגש אל הדלת, הצמידה אל האסקופה וסובב את המנעול אחת ושתיים, ואחר שזוידא כי איש לא ייכנס פנימה, לחש לו: "גרוף נא הכל אל אמתחתך", בהצביעו על ערימת ה'פדיונות' שהצטברה על השולחן. לא פעם ולא פעמיים אירע כזאת. הערימה התופחת של ה'פדיון נפש' נמצאה רבות כשהיא מרוקנת כליל בתום קבלת הקהל.

"גש נא אל חדרי אחר הקוויטלעך", הזמין פעם הרבי את אחד העסקנים. "היזהר ואל תגלה לאיש", התרה בו נמרצות בבואו. על השולחן העתיק ניצבו חפיסות חפיסות 'ירוקים', והרבי הורה לו לספור. העסקן הנפעם החל במלאכה בעוד הרבי יושב ועוקב אחריו בעיניים רחימאיות. עשרת אלפים, עשרים אלף, שלושים, מאה אלף, מאתיים... הלה כבר פלבל בעיניו בסחרור, והרבי ממתין בסבלנות עד תום 400 אלף דולר נספרו שם טבין ותקילין. "יד לפה", שינן לו הרבי אזהרתו. "לך נא אל פלוני בסודיות גמורה והעבר לו את הסכום, כך ייחלץ מן הסכך שנקלע אליו בטרם תיחשף מצוקתו לציבור".

מספר אברך בשנות הבינה: "תקופה קשה חלפה על משפחתנו,

משגיח ביישיבה קטנה נשאל על בחור שרק בחצי השנה האחרונה שיפר את מעשיו - כיצד יענה?

הצטרפו אלינו ללימוד היומי בספר חפץ חיים

עשה, הוא בין אם מדובר בעשה גמורה דאורייתא, שזה ודאי גנאי, ובין בדברים שהרבה אנשים אינם נזהרים בזה, שהגנות אינה גדולה כל כך - כגון לספר שפלוגי שאינו רוצה ללמוד, או שדבר מסוים שפלוגי סיפר הוא שקר, או שהוא חס על ממונו ואינו מכבד שבת כראוי, ואפילו מלתא דרבנן בעלמא שאמרו שאין ראוי לעשות דבר זה לכתחילה.

בביאורים ומוספים כותבים בעניין זה, שלספר על פלוגי שהוא קובע עיתים לתורה רק שעה או שעתיים ביום, יש שהביאו (שו"ת לחפץ בחיים) מדברי ה'חפץ חיים' לקמן (כלל ה סעיף ו) שכתב, שכלל פשוט הוא בענין לשון הרע שתלוי הדבר לפי האיש שמדבר עליו, שאם אומר על איש שמספיקה לו פרנסתו ברווח שלומד ג' או ד' שעות ביום, הוא גנאי גדול עבורו [שהרי יכול להשקיע יותר בלימוד התורה], ואם אומר כן על בעל הבית הטרוד מאד בפרנסתו, הרי הוא שבח גדול עבורו [שאף שטרוד כ"כ להשיג פרנסתו ומחיתו, מוצא כמה שעות לקביעת עיתים לתורה], וכן לומר על ת"ח גדול שמתבטל זמן מה, הוא גנאי גדול, וכל אחד לפי דרגתו.

בסדר הלימוד היומי ב'חפץ חיים' מתחילים היום את כלל ד' מהלכות לשון הרע. בין ההלכות שבסעיפים הראשונים אנו למדים, כי אדם שעבר עבירה שבין אדם למקום [ולעניין עבירות שבין אדם לחברו יפרט ה'חפץ חיים' בהמשך], והיה זה מקרוב ממש, שוודאי לא עשה תשובה, גם כן אסור לספר זאת עליו, אם לא על פי הפרטים שיתבארו בהמשך, ועל אחת כמה וכמה כאשר עכשיו האדם נוהג כשורה, שבוודאי אין לגנותו על מעשיו הקודמים כמו שכתב לעיל. ובהגהות 'באר מים חיים' מביא ה'חפץ חיים' משו"ת חוות יאיר, שאפילו לא ראינוהו שעשה תשובה, מכל מקום כיון שעבר זמן רב ולא ראינו בו שמץ פסול, בכלל בעל תשובה הוא. בביאורים ומוספים מביאים בזה נידון מעניין - משגיח ביישיבה קטנה שנשאל על בחור ששנתיים וחצי לא התנהג כראוי, ורק בחצי השנה האחרונה שיפר את מעשיו: דעת הגר"ש אלישיב שאסור לו לספר על התקופה הראשונה, כיון שהשתפר וחזר בתשובה. עוד כותב ה'חפץ חיים', כי האיסור לספר על עבירות שפלוגי

* שיעורים מקוצרים על הדף היומי

* דף היומי בהלכה - 5 דקות ביום

* ווארטים וסיפורים מיוחדים לפרשת השבוע

* סיפורי צדיקים ותוכניות מיוחדות

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' *4992 או 077-2222-666

מדוע לא ראוי להשתמש במידת העזות לצורך עבודת השי"ת?

אולם, כשישנם כאלו הרוצים להכשיל את הציבור בעבירה, או למונעם מעשיית רצון ה', כגון שמונעים את הציבור מהחזקת תורה, או מהכנסת אורחים - יפתח בשלום, להוכיחם בדרכי נועם; ואם לא נשמעו דבריו, מצוה לשונאם ולהתקוטט עמהם במטרה להפר את עצתם, כל עוד אין חשש סכנה בדבר.

[שו"ע א, א, משנ"ב ה, וביה"ל ד"ה ולא; ביאורים ומוספים דרשו, 20]

אין לאדם להתבייש מפני בני אדם המלעיגים עליו בעובדו את עבודת השי"ת, אך לא יתקוטט עמהם, כיון שבשעת הקטטה משתמש האדם במידת העזות, שהיא מגונה מאוד; ולא ראוי להשתמש בה אפילו לעבודת ה', כיון שבכך תהפוך המידה לתכונה בנפשו, וישתמש בה גם לענינים אחרים.

אילו מצוות ראוי לקיים ברבים?

ממעשיו. אבל הנוהג במנהג מסוים של פרישות, אשר אם ימנע מלעשותו אין בכך סרך איסור, ראוי שיסתיר את מעשיו מאחרים. ולדוגמה, המקבל על עצמו תענית יחיד, לא יראה לאחרים שמתענה; ואף אם שואלים אותו על כך, ישתדל להתחמק ולא לענות שמתענה.

[משנ"ב א, ו; ביאורים ומוספים דרשו, 14-13]

ראוי לאדם לעבוד את השי"ת בהצנע לכת, אך אם על ידי שיעשה את המצוות ברבים, בפני אנשים קְעָרְכוּ, ילמדו ממנו, אדרבה, ראוי לו לעשותן ברבים; ובלבד שיכוון בהן לשם שמים, ולא להתפאר ולהתכבד בהן.

במה דברים אמורים? במצוות המחויבות, שכל רואיו צריכים אף הם לעשותן כמוהו, ולכן ראוי לעשותן ברבים, למען ילמדו

האם צריך לומר 'מודה אני' לאחר שינה ביום?

במקומות שאסור להרהר בהם בדברי תורה. ולאחר שינה ביום - למרות שגם אז ראוי להודות על החזרת הנשמה לאחר השינה, (וכפי שכתב אחד מן הראשונים שהנעור משנתו ביום יאמר ברכת 'אלקי נשמה', אלא שאין הלכה כמותו), לא נהגו לומר 'מודה אני'.

[משנ"ב א, ח; ביאורים ומוספים דרשו, 15, 16 ו' 21]

מנהג ישראל, לומר בעת הקימה בבוקר: "מודה אני לפניך מלך חי וקיים שהחזרת בי נשמתי בחמלה, רבה אמונתך". ומקור אמירה זו, בספר סדר היום לרבי מנשה בן מכיר, מחסידי העיר צפת בתקופת האריז"ל והבית יוסף. ויש שכתבו, שאשה תאמר "מודה אני", לשון נקבה.

ואין צורך ליטול ידים לפני אמירה זו, משום שאין בה הזכרת שם ה' או דברי תורה. ונחלקו הפוסקים, אם מותר לאומרה

* המצוות שחיובן תמידי: האמונה שה' ברא את העולם ומהווה הכל, האמונה שה' מנהיג ומשגיח על הכל, אמונת הייחוד, אהבת ה', יראת ה', ושלא להמשך אחר הרהורי הלב וראיית העינים.
* בעת אמירת הפסוק 'ואהבת' בקריאת שמע, יש חיוב מיוחד לעורר את אהבת ה' בלב; ומי שקשה לו לכוון כוונה זו בעת קריאת שמע, יתבונן באהבת ה' לפחות פעם אחת ביום, לאחר שחרית.
* המסיים את שנת הלילה, צריך ליטול ידיו לאלתר, ואף אם בכוונתו להשתהות במיטתו. ואין ללכת ארבע אמות ללא נטילת ידים, בשל רוח הטומאה השורה עליהן.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

האם יש מצוה דאורייתא בנטילת לולב בחול המועד בירושלים העתיקה?

בתורת ספק, דהיינו, אם חיובה מדאורייתא, כוונתו לקיים מצוה דאורייתא, ואם חיובה מדרבנן, כוונתו לקיים מצוה דרבנן; וזאת כדי שלא לעבור על איסור 'בל תגרע', או 'בל תוסיף'.

ויש שהחמירו כדעה זו, להחשיב את קיום המצוה בירושלים העתיקה כספק חיוב דאורייתא, ויש שהחמירו כדעה זו רק במקומות מסוימים בעיר העתיקה. ורבים חלקו על דעה זו.

[שו"ע תרנח, א; ביאורים ומוספים דרשו, 1]

מדאורייתא, מצות נטילת לולב, היא רק ביום טוב ראשון של חג הסוכות, ובשאר הימים - מדרבנן. אולם, בבית המקדש היתה מצות הנטילה מן התורה בכל שבעת הימים.

ויש מהאחרונים שכתבו, שלדעת הרמב"ם, מצות הנטילה מן התורה בכל שבעת הימים, היא לא רק בבית המקדש, אלא בכל שטחי ירושלים העתיקה; והוסיף, כי הנוטל את ארבעת המינים בעיר העתיקה בימי חול המועד יכוון שמקיים את המצוה

הלוח היומי

כ' באדר א' | רבי יעקב בן ציון ב"ר נחמן רוטנר זצ"ל, מחליסה, בעל ואספר מעשי י-ה

ביום זה, כפי המובא במס' תענית (פ"ג מ"ח) לאחר שעבר רוב אדר ולא ירדו גשמים, אירע המעשה עם חוני המעגל וירידת הגשמים.

ביום זה אירעה יצירת ה"גולם" ע"י המהר"ל מפראג.

יארצייט:

ת': רבנו יואל ב"ר שמואל סירקיש זצ"ל, בעל בית חדש (הב"ח), אב"ד ור"מ בריסק וקראקא.

ת"א: רבי מאיר ב"ר יעקב הכהן שיף זצ"ל, בעל חידושי מהר"ם שיף ועוד.

תק"ס: רבי דוד ב"ר משה מאגר זצ"ל, רבה של ישיבת בית א-ל.

תשנ"ב: רבי יעקב בן ציון ב"ר נחמן רוטנר זצ"ל, מחליסה, בעל ואספר מעשי י-ה.

תשנ"ה: רבי שלמה זלמן ב"ר חיים יהודה לייב אויערבאך זצ"ל, ר"י קול תורה ובעל מנחת שלמה, הליכות שלמה, מעדני ארץ ועוד.

תשס"ה: רבי רפאל ב"ר שמואל בלום זצ"ל, מקאשוי, בעל טל השמים, ברכות שמים ועוד.

תשע"ב: רבי משה יהושע ב"ר חיים מאיר הגר זצ"ל, האדמו"ר מויז'ניץ, בעל ישועות משה.

יארצייט מרן הגאון רבי שלמה זלמן ב"ר חיים יהודה ליב אויערבאך זצ"ל
היה עליכם להיחנק...

באחד השיעורים של מרן הגרש"ז אויערבך היה שם בחור עם קול משונה שהקשה קושיא, והיו שם כמה בחורים שלא יכלו להתאפק וצחקו. לאחר השיעור מרן הגרש"ז הוכיח אותם ואמר: "וכי מה הוא אשם שמדבר כך, ועוד וכי הקב"ה אוהב שלועגים על אחד מבניו", והם הצטדקו, שהם לא רצו לצחוק, אך לא היה באפשרותם להתאפק, ענה להם רבינו: "היה עליכם להיחנק!" (ווי העמודים וחשוקיהם להגר"י זילברשטיין חלק יט עמ' יט)

נשתדל להזהר שלא תיגרם בושה לאף אדם בעולם על ידינו, ואף כאשר הדבר כרוך במאמץ עצום מצידנו

* שיעורים מקוצרים על הדף היומי

* דף היומי בהלכה - 5 דקות ביום

* ווארטים וסיפורים מיוחדים לפרשת השבוע

* סיפורי צדיקים ותוכניות מיוחדות

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' 4992* או 077-2222-666

לתשומת לבכם: התמונות המוצגות כאן יש עליהם זכויות יוצרים ואין להשתמש בכל שימוש שהוא ללא היתר בכתב

העלון מופץ לזיכוי הרבים, אנא הימנעו מקריאה בשעת התפילה וקריאת התורה

דרשו | רח' הקבלן 45 ירושלים | 02-5609000 | לשאלות ופניות בכל נושא: dirshu@dirshu.co.il